

Verslag reacties consultatie Nieuwe versie (5.0) NLCS verplichten

Aan:	Forum Standaardisatie
Van:	Bureau Forum Standaardisatie
Datum:	12 februari 2025
Versie:	1.0
Bijlage:	n.v.t.

1. Inleiding

Dit verslag bevat de openbare reacties uit de openbare consultatie Nieuwe versie (5.0) NLCS verplichten van het Forum Standaardisatie van 15 januari 2025 tot en met 12 februari 2025 op internetconsultatie.nl.

De consultatie is onderdeel van de toetsing van het Forum Standaardisatie of de nieuwe versie (5.0) van de standaard NLCS geschikt is om te verplichten aan de overheid ('Pas toe of leg uit'-verplichting).

In deze openbare consultatie kon men reageren op het advies van de experts die betrokken waren bij het expertonderzoek voor deze toetsing. Dit [expertadvies](#) maakte deel uit van de openbare consultatie.

In de openbare consultatie is één anonieme reactie ontvangen. In het volgende hoofdstuk is het antwoord van de respondent een-op-een en ongewijzigd overgenomen van de [Pagina reacties](#) van de consultatie.

2.Reacties uit de openbare consultatie

2.1. Reactie van Anoniem

Rotterdam

Datum: 31 januari 2025

2.1.1. Vraag 1

Geef hier indien gewenst uw reactie op het advies van de experts om NLCS in de nieuwe versie (5.0) te blijven verplichten aan de overheid via plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst van het Forum Standaardisatie (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

"De nieuwe versie van de NLCS is in de basis niet gewijzigd. De toevoegingen van de mappen dragen alleen maar extra bij in de uniformiteit en uitwisselbaarheid van 2D ontwerptekeningen. Juist een reden om NLCS 5.0 op de 'Pas toe of leg uit'-lijst te houden."

2.1.2. Vraag 2

Geef hier indien gewenst uw reactie op het verzoek van beheerder van de standaard digiGO om in aanmerking te komen voor het predicaat 'uitstekend beheer' (hoofdstuk 1 van het expertadvies).

"Op dit moment is het beheer van de standaard in goede handen met een Beheercommissie en een Expertcommissie. Daarnaast wordt er gestuurd op de consultatie van gebruiker. Buiten de gebruikersbijeenkomsten is er vooruitlopend aan een nieuwe versie een open consultatie van de nieuwe versie.

De ontwikkeling binnen de NLCS staat nog lang niet stil. Wensen vanuit gebruikers blijven het ontwikkelen van de standaard stimuleren. Door het predicaat uitstekend beheer wordt het makkelijker om de volgende versies van de NLCS ook weer op de 'Pas toe of leg uit'-lijst komen te staan. Dit lijkt mij een wenselijke situatie/ontwikkeling voor zowel de beheerorganisatie als de gebruiker, maar meer nog voor de "BV Nederland"

2.1.3. Vraag 3

Geef hier indien gewenst uw reactie op het geformuleerde nut en de geformuleerde mogelijkheden van het gebruik van NLCS (in versie 5.0) voor en door de overheid (hoofdstuk 2, paragraaf 2 van het expertadvies).

"Door de gestructureerde opbouw van de NLCS objecten kunnen de tekeningen met deze objecten gemakkelijk gebruikt worden voor een weergave in een 2,5/3D model. Deze eenvoudige 3D modellen zijn een zeer mooie toevoeging voor bijvoorbeeld het informeren van omwonenden bij bewonersavonden."

2.1.4. Vraag 4

Geef hier indien gewenst uw reactie op het doorlopen proces van het expertadvies (hoofdstuk 3 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.5. Vraag 5

Geef hier indien gewenst uw reactie op de samenstelling van de expertgroep (hoofdstuk 4 van het expertadvies).

“In de samenstelling van de expertgroep mis ik, naast de leveranciers van NLCS tooling, de échte NLCS-gebruiker.

Met Rioned wordt uiteraard de uitwisselbaarheid met de GWSW geborgd, maar NLCS 5.0 betreft nog steeds een standaard voor de grond-, weg- en waterbouw sector. Een connectie met Rijksvastgoedbedrijf zie ik dus niet zo zeer.”

2.1.6. Vraag 6

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium “toegevoegde waarde” (hoofdstuk 5, paragraaf 1 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.7. Vraag 7

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium “open standaardisatieproces” (hoofdstuk 5, paragraaf 2 van het expertadvies).

[geen reactie]

2.1.8. Vraag 8

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium “draagvlak” (hoofdstuk 5, paragraaf 3 van het expertadvies).

“Belang van NLCS 5.0 (en verdere ontwikkeling!) wordt door de markt onderbouwd. Gebruikersvragen en wensen tijdens goed bezochte gebruikersevents geven aan dat het gebruik (en daarmee het draagvlak) van de standaard groot is.

Onder 5.3.3.5 wordt aangegeven dat de nieuwe versie backward compatible is. Er dient in mijn idee wel opgemerkt te worden dat de eerdere versies van de standaard niet door elkaar gebruikt kunnen worden. Daardoor is er binnen een organisatie altijd een overgangperiode van de oude naar een nieuwere versie benodigd. Reeds gestarte projecten moeten worden afgemaakt in de oude versie.”

2.1.9. Vraag 9

Geef hier indien gewenst uw reactie op de resultaten van de toetsing op hoofdlijnen van hoofdcriterium “opname op de lijst bevordert adoptie” (hoofdstuk 5, paragraaf 4 van het expertadvies).

“Zie de reactie onder vraag 8. Afhankelijk van de snelheid van het opnemen van een nieuwe release op de ‘Pas toe leg uit’-lijst, opvolgend op de releasedatum van de nieuwe release bij

bedrijven, is er binnen een organisatie altijd een overgangperiode van de oude naar een nieuwere versie benodigd. Reeds gestarte projecten moeten worden afgemaakt in de oude versie.”

2.1.10. Vraag 10

Geef hier indien gewenst uw reactie op het aanvullende adoptieadvies bij de versiewijziging van NLCS naar versie 5.0 op de 'Pas toe of leg uit'-lijst (hoofdstuk 6 van het expertadvies).

“Dit kan zeker een punt van belang gaan worden. De ontwikkeling van de standaarden staat niet stil voor sommige standaarden is het zaak dat deze dan ook bij wijzigingen snel”

2.1.11. Vraag 11

Geef hier indien gewenst uw aanvullend commentaar aan het Forum Standaardisatie en Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) in verband met de inhoud van dit expertadvies en/of het gevolgde proces.

[geen reactie]

2.2. Reactie van Netbeheer Nederland (J.P. Dams)

Den Haag

Datum: 12 februari 2025

Reactie is geleverd in de vorm van een brief (zie bijlage).

BR-2025-2139

Datum

12 februari 2025

Netbeheer Nederland

Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608

2509 LP Den Haag

070 205 50 00

secretariaat@netbeheernederland.nl

netbeheernederland.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
T.a.v. mevrouw J.J.M. Uitermark

Kenmerk

BR-2025-2139

Datum

12 februari 2025

Behandeld door

Jelle Dams

E-mail

jdams@netbeheernederland.nl

Doorkiesnummer

070 205 50 000

Onderwerp

Consultatie Nieuwe versie (5.0) NLCS verplichten (voor betere gegevensuitwisseling)

Geachte minister Uitermark,

Met deze reactie maakt Netbeheer Nederland gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de internetconsultatie over de nieuwe versie (5.0) van de NLCS-verplichting voor betere gegevensuitwisseling, die per 15 januari 2025 is geopend.

Netbeheerders werken al meerdere jaren aan een eigen standaard, gebaseerd op de NLCS, de NLCS++ (++ staat hier voor toevoeging van statussen en bewerkingen, objecten en attributen die voor netbeheer van elektra en gas gebruikt worden alsmede de overgang van CAD georiënteerd werken naar model (data) georiënteerd werken), om tot een universeel model voor de ondergrondse infrastructuur te komen. Een universeel model voor uitwisselen van informatie voor de ondergrondse infrastructuur is randvoorwaardelijk voor het welslagen van de energietransitie. Om die reden hebben de netbeheerders hun eigen universele model (NLCS++) ontwikkeld en zijn zij eind 2024 gestart met de uitrol van dit model in de (software)markt en samenwerking met aannemerij. Wij willen benadrukken dat wij als netbeheerders volledig achter standaardisatie staan en ons kunnen vinden in het doel van dit voorstel, "pas NLCS toe of leg uit", op termijn. Echter, de voorgestelde wijziging van de NLCS biedt op dit moment onvoldoende ondersteuning voor de netbeheerders om toe te passen in de energietransitie. In de onderstaande tekst lichten wij toe waarom deze versie nog niet geschikt is voor toepassing in onze werkzaamheden als netbeheerders voor elektra en gas en geven wij een aantal verbeterpunten voor het huidige voorstel.

NLCS kent geen weergave in statussen en bewerkingen van objecten

Dit betekent dat netbeheerders dit model op dit moment niet kunnen gebruiken voor het universeel uitwisselen van plan- en revisie informatie in alle fases van een project. In het huidige NLCS model wordt naar onze mening nog onvoldoende rekening gehouden met statussen en bewerkingen van objecten. Voor het realiseren van projecten in de energietransitie is dit randvoorwaardelijk mede vanwege de grote informatiestroom die hiervoor nodig is.

Verder kunnen we ons niet vinden in een aantal formuleringen:

- Op pagina 8 onder 5.1.4.2- wordt geschreven over "...productiviteitsstijgingen in de energiesector van velen miljoenen per jaar." Dit wordt in het document gerelateerd aan versie 5.1. Daarnaast wordt op dezelfde pagina en in dezelfde paragraaf geschreven: "Daarnaast faciliteert versie 5.1 de energietransitie in Nederland." Beide beweringen zijn in onze optiek niet juist. Versie 5.1 biedt onvoldoende mogelijkheden zoals o.a. hierboven benodigd voor de netbeheerders om over te stappen van hun eigen NLCS++ versie naar de landelijke NLCS standaard. Het zal in alle gevallen een "leg uit" antwoord worden.

Kenmerk

BR-2025-2139

Datum

12 februari 2025

- Verder wordt er onder 5.1.4.3. vanuit gegaan dat de tekenstandaarden voor netbeheerders worden geharmoniseerd in versie 5.2 en verder. Wij twijfelen hieraan en verwachten dat de harmonisatie pas plaats gaat vinden vanaf versie 6.0 en verder. Wij gaan hier graag over in gesprek hoe dit het beste geharmoniseerd kan worden.
- Als laatste wordt onder kopje vier "Samenstelling van de expertgroep" nog niet gerefereerd aan netbeheerders. Wij worden in de toekomst graag bij een dergelijke expertgroep betrokken en geconsulteerd bij de uitspraken die voor de netbeheerders gelden.

Tot slot, de ontwikkeling tot een geharmoniseerde en gezamenlijke standaard is een stap in de juiste richting waar wij het belang van onderstrepen. Hoewel deze voorgestelde wijzigingen ons werk als netbeheerders nog niet volledig ondersteunen, zien we wel waardevolle aanknopingspunten die we graag samen verder verkennen en uitwerken. Als gezamenlijke netbeheerders denken we hierover dus graag met u mee en gaan graag hierover in gesprek met jullie.

Met vriendelijke groet,

Hans-Peter Oskam

Directeur Beleid & Energietransitie